

KVALE KONFERENCEN '25

Hvordan arbejder vi 'med' mennesker i forskningen og ikke 'på' dem? – en konference om medforskning og samarbejde om relevant videns-skabelse

BOOK OF ABSTRACTS

Indholdsfortegnelse

Charlotte Albrechtsen	4
<i>Kollaborativ analyse af kvalitative data: Spil som en deltagelsesfremmende teknik i medforskningen</i>	4
Mads Bank	5
<i>Praksisforskning som organisationsudvikling - En 'metode' mellem det glatte og det stribede? med et socialpædagogisk opholdssted som case.</i>	5
Torben Bechmann	5
<i>Ideologisk involveret medforskning (IIM)</i>	5
Liv Bjerre & Tine Ravn	6
<i>Onlineplatforme som medskabere - Metodiske og etiske overvejelser i kvalitativ analyse af brugergenereret data</i>	6
Marie-Louise Bjørn	7
<i>Deltagerperspektiver og deltagelse</i>	7
Lise Cordua & Linda Agerbo Møller	8
<i>Kan brug af logs som metode bringe os nye deltagerperspektiver i praksisforskning?</i>	8
Katia Dupret & Anya Umantseva	8
<i>The stranger is my friend – Why is my peer then the enemy? Emotional labour and ethical concerns in cross-sectoral research collaborations</i>	8
Sidsel Jo Faber & Lea Muldtofte	9
<i>Epistemisk uretfærdighed i autoetnografisk forskning: Hvem holder mikrofonen?</i>	9
Line Landis Gustavsen	10
<i>Ph.d.-projekt: Voksentilblivelse på socialpsykiatriske botilbud.</i>	10
Louise Hvitved Byskov, Rikke Højer, Sandra Dethlefsen & Natasha Balslev Bechmann	11
<i>Fra forskning til fællesskab: Aktionsforskning for en grønnere madkultur i daginstitutioner</i>	11
Ida Jørs	11
Tine Wirefelt Jensen	12
<i>Medforskning og generativ AI: Particinatoriske potentialer</i>	12
Annicha L. W. Kristensen	13
<i>Navigering i magtdynamikker i kvalitativ forskning</i>	13
Lea Lund	13

<i>Når deltagerperspektivet sikrer relevans kvalificeres empirisk forskning. Et studie i meningsfuld inddragelse af pårørende til prostatakræft under hospitalskonsultationer.....</i>	13
Marie Rytter Møller.....	15
<i>Elever som trivselsforskere?.....</i>	15
Klaus Nielsen.....	15
<i>Adgang og erkendelsesprocesser i kvalitative forskning.....</i>	15
Julie Nørgaard.....	16
<i>Social sensibilitet i feltarbejde.....</i>	16
Mimi Petersen.....	16
<i>Veje til transformativ deltagelse i internationale kontekster.....</i>	16
Sabina Pultz.....	17
<i>Erfaringer med (u)værdighed: hvordan vi arbejder med og ikke på arbejdsløse?.....</i>	17
Cecilie Lund Ramsing.....	18
<i>Medforskere som aktive deltagere i samskabelsen af viden - Et case-eksempel fra kreativ skrivegruppe.....</i>	18
Maja Røn-Larsen & Charlotte Højholt.....	18
<i>Praksisforskning om 'situeret ulighed' – om at åbne "ulighedens sorte boks".....</i>	18
Ernst Schraube.....	19
<i>ChatGPT's verdensløshed: Videnskab som et kollaborativt engagement med verden.....</i>	19
Lauge Neimann Skov.....	19
<i>Fortællinger om at overkomme, undergrave og acceptere barrierer for medforskning: En analyse af diabetesforskeres erfaringer.....</i>	19
Mogens Sparre.....	20
<i>Anvendelse af Participatory Action Research og Fremtidsværksted 2.0 til skabelse af rum og mulighed for horisontsammensmeltninger om Phronesis og nye intersubjektive erkendelser.....</i>	20
Rebekka Sylvest-Berg, Julie Lund Jensen & Isabella Vagtholm.....	25
<i>(Ud)fordringer i arbejdet med at sætte unges perspektiver i forgrunden for tre (med)forskningsprojekter.....</i>	25
Christiane Særkjær & Louise Ejgod Hansen.....	26
<i>"Popcornene var det bedste!".....</i>	26
Anne Vinther Søndergaard.....	27
<i>Metodologisk fleksibilitet og etiske dilemmaer i forskning med unge pårørende i sorg.....</i>	27

Laura Teglhøj	27
Pernille Welent Sørensen & Livia Lund Ejdesgaard	28
<i>Samskabelse og samtykke med børn i skolen: At blive i besværet</i>	28
Sebastian Balling Tobias-Renstrøm	29
<i>Hvad gør man, når man er uenig med sin medforsker?</i>	29
Mustafa Kemal Topal	29
<i>At være mand i feministiske studier og i farligt feltarbejde: Refleksioner over en etnografiske undersøgelse om kurdiske kvindekrigere</i>	29
Gry Tybjerg og Sofie Pedersen	30
<i>Aktivismens etik i medforskning med unge?</i>	30
Sabrina Vitting-Seerup, Martin Grünfeld & Margrethe Møller	30
<i>Mellem forskning, formidling og kunst: Transdisciplinær medskabelse i Zoo</i>	30
Wilma Walther-Hansen	31
<i>Hvorfor smed Esther digtet i skraldespanden? Ethiske og æstetiske dimensioner af et medforskerperspektiv på skolefravær</i>	31
Sophia Wathne	32
<i>Sociale bevægelser og aktivister som kollegaer</i>	32
Camilla Thorbøll Wæhrens	32
<i>Autenticitet i kvalitativ forskning: betydning for praksisudvikling</i>	32

Charlotte Albrechtsen

Kollaborativ analyse af kvalitative data: Spil som en deltagelsesfremmende teknik i medforskningen

Et vigtigt rationale bag medforskning er at integrere flere og andre perspektiver i forskningsprocessen end forskerens. Analysen af kvalitative data har imidlertid vist sig at være en fase i forskningsprocessen, hvor det kan være udfordrende at inddrage medforskere, idet barrierer relateret til tidskrav, analytiske kompetencer og erfaring med at håndtere store mængder data begrænser medforskeres deltagelse i analyseprocessen (Cashman et al. ,2008; Jackson, 2008; Øye & Glasdam 2022). Oplægget introducerer en tilgang til analyse af kvalitative data, hvor analyseprocessen rammesættes som et spil for at drage nytte af spillets kvaliteter, såsom leg, struktur, klare roller og turtagning (Lieberoth, 2014). Med et selvudviklet spil som case viser oplægget, hvordan en spilbaseret teknik muliggør, at medforskere kan engagere sig i og bidrage til analytisk aktivitet inden for et kort tidsrum og uden forudgående erfaring med eller kendskab til analyse af kvalitative data (Albrechtsen, in press). Oplægget inddrager erfaringer med spillets anvendelse i forskellige sammenhænge og diskuterer rollefordelingen mellem forskere, medforskere og andre interessenter samt implikationer heraf.

Referencer:

Albrechtsen, C. (in press). Playing with data: A board game-inspired technique to engage local stakeholders in participatory qualitative analysis. *Journal of Participatory Research Methods*.

Cashman, S. B., Adeky, S., Allen, A. J., Corburn, J., Israel, B. A., Montaña, J., Rafelito, A., Rhodes, S. D., Swanston, S., Wallerstein, N., & Eng, E. (2008). The power and the promise: Working with communities to analyze data, interpret findings, and get to outcomes. *American Journal of Public Health, 98*(8), 1407–1417. <https://doi.org/10.2105/ajph.2007.113571>

Jackson, S. F. (2008). A participatory group process to analyze qualitative data. *Progress in Community Health Partnerships: Research, Education, and Action, 2*(2), 161–170. <https://doi.org/10.1353/cpr.0.0010>

Lieberoth, A. (2014). Shallow gamification. *Games and Culture, 10*(3), 229–248. <https://doi.org/10.1177/1555412014559978>

Øye, C., & Glasdam, S. (2022). Etik i kvalitativ og kollaborativ forskning – fordringer for forskere, medforskere og andre sundhedsprofessionelle. *Klinisk Sygepleje, 36*(2), 123-136

Mads Bank

Praksisforskning som organisationsudvikling - En 'metode' mellem det glatte og det sribede? med et socialpædagogisk opholdssted som case.

Mads Bank, Cand. psych. Ph.d. Lektor, Afdeling for Pædagogisk antropologi og Pædagogisk psykologi.

En udfordring hvis vi ønsker at udvikle socialt arbejde og andre (ud)-dannelsesinstitutioner er transferproblematikken. Hvordan kan viden og modeller overføres til, og få liv i praksis? I praksis er det ofte metoder som supervision eller uddannelse der benyttes, men ofte er dette ikke tilstrækkeligt til at teorier og forståelser bliver andet end begreber, som medarbejderne måske kan nævne, men uden at de her en betydning for praksis (fx relations-arbejde, miljø-terapi, narrative tilgange). Her kan praksisforskning tilbyde et alternativ gennem inddragende og reference-transformerende samarbejde mellem de professionelle praksis og forskernes teoretiske begreber (Mørch & Nissen 2005). En udfordring er dog at forskningsprojekter arbejder med få organisationer, og impact i forhold til det bredere praksislandskab er begrænset.

En løsning kunne være at fremstille praksisforskning som prototype for en metodisk tilgang til praksisudvikling, på linje med hvordan andre (forsknings)metoder omsættes og benyttes i praksis, uden dette indebærer den omkostningstung forskning.

I dette paper vil jeg ud fra et praksisudviklingsprojekt med et socialpædagogisk opholdssted, diskutere praksisforskning som organisationsudviklingsprocess. Jeg vil diskutere forskerens aktive rolle, som både inddragende og styrende i, det vi med Deleuze kan betegne som processuelle bevægelser mellem det glatte og det sribede. Jeg vil diskutere hvordan der skabes inddragelse og forankring i organisation, og hvor svært det kan være at få deltagerne til at artikulere praksis og tænke (mere) teoretisk, og hvilke sociomaterielle teknologier der kan understøtte det. Til slut vil jeg diskutere casen op mod andre former for (organisations)udviklingsprocesser.

Torben Bechmann

Ideologisk involveret medforskning (IIM)

I oplægget fokuseres især på 3 forhold af betydning for medforskning. For det første inddrages hvad jeg har kaldt "*den symbolske baggrund*", som kendetegner det virvar af begreber og teoretiske forestillinger, som hentes fra dagliglivet i form af "*folkeviden*", antagelser i dag- og ugeblade samt f.eks. på SoMe, altså noget som de fleste subjekter, inklusiv medforskere, trækker på i både tænkning, handling og således også i redegørelser og fortællinger. For det andet og med direkte reference til dette inddrages den "*ideologisk dekonstruktive metode*", som en særlig

form for interview, der involverer en konfrontation og diskussion af medforskeres ideologiske baggrund. Med udgangspunkt i hvad man ofte vægtlægger inden for Kritisk psykologi er kernen i det ideologisk dekonstruktive interview subjekter handling og de tanker, den viden og de holdninger, som handlingerne foretages på baggrund af. Heraf følger det tredje forhold, netop relationen mellem *viden, holdning og handling* hos medforskere i forbindelse med praksisforskningsopgaver. Sigtet med oplægget er at udfordre og kvalificere den viden som frembringes i kvalitative forskningsinterviews.

Liv Bjerre & Tine Ravn

Onlineplatforme som medskabere - Metodiske og etiske overvejelser i kvalitativ analyse af brugergenereret data

Liv Bjerre, Institut for Sociologi, Københavns Universitet, libj@faos.dk

Tine Ravn, Statskundskab, Aarhus Universitet, tr@ps.au.dk

I takt med at samfundet digitaliseres, må individer og forskere navigere i nye digitale kontekster, der ikke blot former sociale relationer og online interaktioner, men også betingelserne for deres analyse. Dette oplæg adresserer metodiske og etiske udfordringer ved fortolkende, kvalitativ analyse af bruger-genereret data fra onlineplatforme, med fokus på platformenes rolle som aktive medskabere - ikke blot af interaktioner, men også af, hvad og hvordan vi kan studere dem. Snarere end at være neutrale datalagre, påvirker platforme, hvor og hvordan brugere interagerer, samt hvilke narrativer der kan analyseres.

Struktureret i forskningsprocessens tre dele - datagenerering, analyse og formidling - og med afsæt i et casestudie af digitale fora, hvor voksne deler oplevelser med 'DNA-overraskelser' og 'non-paternal events,' diskuteres de metodiske og etiske udfordringer ved at arbejde med brugergenereret data. Oplægget kombinerer metodologisk refleksion med etisk stillingtagen, og bidrager med konkrete retningslinjer for at navigere de komplekse problemstillinger i fortolkende analyse af digitale data med onlineplatforme som medskabere.

Marie-Louise Bjørn

Deltagerperspektiver og deltagelse

PhD Marie-Louise Bjørn, studielektor på Socialpsykologi og Læring, Institut for Mennesker og Teknologi, RUC. malobj@ruc.dk mobil 23625684

".. Jeg oplevede det først som en 'ego-død'. Et totalt identitetstab men samtidig en form for genfødsel. Jeg måtte finde min rolle i fængslet nu hvor jeg 'kun' havde mig selv at byde på, ingen penge, magt eller noget – kun mig selv, lære at være mig og finde min rolle i fængslet med det, jeg nu kan tilbyde som den, jeg er og kan uden alt det med penge og kriminalitet. Det var noget nyt men også en gave, jeg aldrig ville have fået, hvis jeg ikke var røget ind."1

Citatet er taget fra et aktions- og medforskningsprojekt, hvor jeg siden 2021 og sammen med Søby Søgård lukket H2 uddannelsesafdelings ledelse, indsatte og ansatte, har været på sporet af læring inde fra en fængselskontekst og ud af kriminalitet². Afsættet for samarbejdet består løbende af grupper af indsatte, som er idømt lange fængselsstraffe for voldsom kriminalitet, herunder er flere idømt strafskærpe på grund af rocker- og bandetilhørsforhold.

Metodisk arbejder vi med aktionsforskningsfeltets læringsfokus på handling, deltagelse, eksperimentering og den nyere "Responsible Research Approach"³. Begge metoder, der udfordrer forestillingen om, hvem der lærer af hvem i videnskabelsesprocesser ved at (an)vise, at en væsentlig del af videnskabsproduktionen i sin tilblivelsesproces, baserer sig på at skabe ny viden ved at trække på deltagernes grundlæggende kapacitet for både at lære og at lære fra sig interaktivt i dialog.

Det er denne dobbelte læringskapacitet, som gennem projektet mobiliseres i en bestræbelse på at skabe nye indsigter, ny forståelse og dermed ny fælles viden og samtidig i det empiriske felt til at skabe og indøve nye praksisser og praksisforståelser. Et relationelt forskningssamarbejde, der ikke er uden dilemmaer, etiske fordringer og svære følelser.

1 Citatet er fra en indsat, lukket uddannelsesafdeling, august 2024.

2 Afdelingen har siden 2015 arbejdet med udvikling af en fængselskultur og tilgang til resocialisering, som fokuserer på indsatte uddannelse og dygtiggørelse gennem afsoning. Dette har vi også analyseret i en forskningsartikel: Bjørn, M-L, Asmussen, K. & Dexters P. (2022): På sporet af læring i en fængselskontekst. *Tidsskrift for Arbejdsliv*. 24. årg. Nr. 1. 2022, s.55 – 69. Og efterfølgende præsenteret og diskuteret på et forskningsseminar om at være 'På sporet af læring inde fra en fængselskontekst og ud af kriminalitet', 11.05. 2022 RUC, Center for Organisationspsykologi. Herudover er projektet også præsenteret på Cranet HR- konferencen 01.03. 2023 under overskriften: "Hvordan følelser udfordrer den ledelsesmæssige opgave" v/PhD. M-L., Bjørn og enhedschef Lysgaard, A.

3 RUC er vært for European Reform University Alliance (EURA) summit den 12-13. oktober 2023 om netop *Why Universities? Reimagining higher education and research*, hvor jeg var medarrangør for en workshop om netop denne forskningsmetode på Stream 3: *Responsible Research – and the hard sides of collaboration for societal engagement*. Mit oplæg omhandlede

Human relatedness in social research as a path to understand (in)human experiences... .. and to fall into dilemmas of responsibility!

Lise Cordua & Linda Agerbo Møller

Kan brug af logs som metode bringe os nye deltagerperspektiver i praksisforskning?

Gennem vores master i Trivsels- og ressourcepsykologi har vi lavet praksisforskning på et gymnasium med elever som medforskere. I to projekter har vi anvendt metoden logs. Eleverne skrev en førstepersonsbeskrivelse om hhv. et klasseprojekt og et møde i et årgangsråd. At arbejde med logs som empiri/metode har åbnet muligheder for at give medforskerne agens og udjævne det asymmetriske forhold mellem forsker og medforsker. Det rummer dog også udfordringer; bl.a. at nogle af medforskerne akademiserede deres sprog, hvilket kan indikere, at subjekternes fokus er flyttet fra deres faktiske logbidrag til, hvordan de opfattes. Ydermere er der overvejelser om, hvorvidt log-metoden egner sig til at give stemme til alle subjekter? Kan man anvende andre former for logs, f.eks. video eller billeder, som de er mere vant til fra dagligdagen?

Vi konkluderer på baggrund af vores undersøgelser, at log-metoden i kombination med f.eks. fokusgruppeinterview og observationer har potentiale til at bidrage med særlige perspektiver fra medforskere.

Katia Dupret & Anya Umantseva

The stranger is my friend – Why is my peer then the enemy? Emotional labour and ethical concerns in cross-sectoral research collaborations

Katia Dupret, Assoc. Prof. Dept. of People and Technology, Roskilde University, Denmark

Anya Umantseva, Post Doc. Dept. of People and Technology, Roskilde University, Denmark

Research collaborations frequently carry the weight of emotional labour that can be deeply draining. It requires sharing joy and playfulness, but also frustration and unease, as well as negotiating ones' positionality and authority (Dupret, Umantseva, & Lazoroska, 2024). This study offers insights into the emotional landscape of research collaborations with peer researchers, challenging the idea that collaborations across sectors are more difficult than collaborations with

peers, because the later assumes alignment in how we conduct science. We explore and underline the role of structural work conditions which contribute to shaping collaborative experiences alongside personal traits and cultural dimensions.

We use meta-reflection between two researchers that collaborate with both peers and external partners to explore hopes, conflicts, consolidations and enjoyments in collaborative work. The study takes the form of an autoethnographic study that relies on the researchers' experiences of collaboration, combined with imaginative-creative autoethnographic writing that employs fictional collaborative situations (Holdstock, 2024). This study is an occasion of psychological debriefing to reconnect with the emotional leftovers, that we take back into embodied and reflective work (Dupret & Krøjer, 2023).

References

Dupret, K., & Krøjer, J. (2023). A Carefully Engaged Researcher's Body. I D. Lydahl, & N. C. Nickelsen (red.), *Ethical and Methodological Dilemmas in Social Science Interventions: Careful Engagements in Healthcare, Museums, Design and Beyond* (s. 243–256). Artikel 20 Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-44119-6_16

Dupret, K., Umantseva, A. and Lazoroska, D. (2024) "Lessons from the 'Dark' Side: Emotional Labour and Positioning in Cross-Sectoral Collaborations", *Science & Technology Studies*. doi: 10.23987/sts.130957

Holdstock, S. (2024). Creative writing and autoethnography: a layered approach to exploring positionality. *Pedagogy, Culture & Society*, 1-16.

Sidsel Jo Faber & Lea Muldtofte

Epistemisk uretfærdighed i autoetnografisk forskning: Hvem holder mikrofonen?

Sidsel Jo Faber, Cand.Stud. i Litteraturvidenskab

Lea Muldtofte, Ph.d. og forfatter til bogen Om Forladelse (2023)

Autoetnografisk forskning og fænomenologisk psykopatologi har vist sig værdifulde både mht. at formidle autentisk indsigt i levede erfaringer med psykiske lidelser og i relation til at udfordre traditionelle metodologiske tilgange inden for forskning i samme. Disse tilgange er dog ikke uden konsekvenser. Selv forskningsmiljøer, der udfordrer forestillingen om objektivitet, risikerer at reproducere stigma. En risiko, der kan underminere autoetnografiens potentiale som en afstigmatiserende praksis.

Med afsæt i konceptet epistemisk uretfærdighed undersøger vi de paradokser, der opstår, når autoetnografi og fænomenologisk psykopatologi anvendes i kontekster præget af såkaldt ukritisk mikrofonholderi. Vi analyserer, hvordan forskere med levede erfaringer oplever at blive positioneret som "mindre værd" til at tage mikrofonen – eller, i bedste fald, som nogen, der har brug for, at andre holder den for dem.

Med fokus på konferencens tema om medforskning stiller vi spørgsmålet: Hvem holder mikrofonen, når autoetnografisk forskning anvendes, og hvordan kan vi sikre, at stemmer med levede erfaringer ikke blot bliver brugt som inklusionsstrategi, men som ligeværdige bidrag i forskningsprocessen?

Line Landis Gustavsén

Ph.d.-projekt: Voksens tilblivelse på socialpsykiatriske botilbud.

Et samarbejde mellem Den Sociale Udviklingsfond som virksomhed og Aalborg Universitet, Center for Ungdomsforskning.

Cases: To socialpsykiatriske botilbud for unge.

Participatorisk praksisforskning med otte medforskere; unge ansat via socialt frikort + personaler.

Diskussion:

1. Hvilke deltagelsesmuligheder skaber jeg for medforskerne og hvad betyder deltagelsesbestræbelserne for forskningsproces og outcome?

Forskningsdesignet er struktureret så alle skridt i projektet i videst muligt omfang udarbejdes og diskuteres med medforskere. Hensigten er at udvikle og kvalitetssikre praksis ud fra brugere og praktikeres erfaringer og behov. Heri er et ableist-perspektiv; at få øje på praksisser der ikke tilgodeser de funktionsvariationer der er til stede hos de unge.

Medforskning kan til tider være besværligt. Deadlines og uforudsete hændelser, kan betyde at designet tilpasses og møder med medforskere rykkes. Min erfaring er at følges designet, sikres inddragelsen markant. Det betyder også at forskningsprocessen ikke ændrer sig betydeligt undervejs, men er det godt for outcome?

Louise Hvitved Byskov, Rikke Højer, Sandra Dethlefsen & Natasha Balslev Bechmann

Fra forskning til fællesskab: Aktionsforskning for en grønnere madkultur i daginstitutioner

*Louise Hvitved Byskov**, lektor, ph.d. lohv@pha.dk, *Rikke Højer***, lektor, ph.d. rho@pha.dk, *Sandra Dethlefsen***, adjunkt sade@pha.dk og *Natasha Balslev Bechmann**, adjunkt nabb@pha.dk

**Pædagoguddannelsen, Center for Pædagogik, Professionshøjskolen Absalon*

***Ernæring og sundhedsuddannelsen, Center for Sundhed og Rehabilitering, Professionshøjskolen Absalon*

Formål: Projekt Grøntsagsmagi fremmer børns madpræferencer for grøntsager og udvikler en grønnere madkultur i daginstitutioner. Projektet bygger på aktionsforskning og udfordrer forestillingen om forskere som eksterne eksperter.

Metode: Projektet er en samskabende undersøgelse, hvor børn, pædagoger, undervisere og forskere udvikler, afprøver og evaluerer kreative forløb.

To delundersøgelser inkluderes, hvoraf den første afdækker børns kendskab og præferencer, og den anden har til hensigt at udvikle kreative aktiviteter, der understøtter projektets mål.

Præferencer og kendskab undersøges via visuel elicitationsmetode, hvor børns tegninger danner grundlag for dialog om grøntsager (Pater, ZandstraFogliano & Steenbekkers, 2025). Til at udvikle kreative aktiviteter anvendes drømmeværksteder inspireret af fremtidsværksteder (Husted & Lind, 2016), hvor børn aktivt udforsker deres ønsker og visioner for fremtidens madkultur og bidrager til udviklingen af kreative forløb med grøntsager.

Referencer: Husted, M., & Lind, U. (2016). Fremtidsværksted som demokratiserende metode: aktionsforskning med børnehavebørn. *Dansk Pædagogisk Tidsskrift*, (3), 49 - 58. Artikel 6.

Pater, L.; Zandstra, E. H.; Fogliano, V & Steenbekkers B.L.P.A. (2025). Create the future of food with children: Qualitative insights into children's perception of plant-based meat, fish, and dairy alternatives. Elsevier. *Appetite*. Journal homepage: www.elsevier.com

Ida Jørs

Til konferencen ønsker jeg at invitere til at tænke med på etiske udfordringer og fordringer i etnografisk kollaborativt feltarbejde, og særligt med fokus på de relationer man etablerer med medforskerne, og de eventuelle komplikationer der kan opstå, når forsker og medforskerrelationen skal brydes op. Dette særligt med tanke på personer i sårbare og marginaliserede positioner. I den forbindelse ønsker jeg at tale om etiske udfordringer relateret til

medforskernes motiver for at involvere sig i forskningsprojekter, og om man overhovedet kan forvente, at der er "rene linjer" i forhold til, om medforskerne er indforstået med det, forskeren orienterer om på de måder, det forestilles. Det er vigtigt, fordi det har implikationer for relationen mellem forsker og deltager – særligt når feltarbejdet skal afsluttes og forskeren skal "exitte" og returnere til sit skrivebord. Med eksempler fra egen feltforskning på et dansk gymnasium og med brug af pointer fra den nyere antologi *Leaving the field – Methodological insights from ethnographic exits* (2023) vil jeg lægge op til refleksion over egen (med)forskertilgang, og hvordan eventuelle implikationer ved exitdelen om muligt kan undgås.

Tine Wirenfelt Jensen

Medforskning og generativ AI: Participatoriske potentialer

Med afsæt i medforskning som praksis undersøger dette oplæg generativ kunstig intelligens' (GAI) potentiale til at indgå i kvalitative (med)forskningsprocesser.

Medforskning sigter mod at inddrage en flerhed af perspektiver i forskningsprocessen, hvilket GAI tilbyder nye muligheder for at understøtte. Med et afsluttet medforskningsprojekt som case (Albrechtsen et al., 2016) viser og diskuterer oplægget, hvordan GAI konkret vil kunne inddrages til at kvalificere participatoriske processer med inspiration fra den emergerende litteratur om GAI og kvalitative metoder (fx Owoahene Acheampong, 2024; Morgan, 2023a; 2023b). I casen blev studerende og nyuddannede inddraget som medforskere i en undersøgelse af specialestuderendes arbejdsprocesser og hverdag med det formål at skabe tiltag, der kunne understøtte specialeprocessen. Casen bruges til at åbne en diskussion om under hvilke omstændigheder GAI vil kunne bidrage til at skabe øgede deltagelsesmuligheder for medforskere og nye refleksive rum for forskere.

Referencer

Albrechtsen, C., Pedersen, M., Pedersen, N. F., & Jensen, T. W. (2016). Proposing co-design of personas as a method to heighten validity and engage users: a case from higher education. *International Journal of Sociotechnology and Knowledge Development (IJSKD)*, 8(4), 55-67.

Morgan, D. (2023a). Exploring the use of artificial intelligence for qualitative data analysis: The case of ChatGPT. *International Journal of Qualitative Methods*, 22, 1-10.

Morgan, D. (2023b). Query-Based Analysis: A Strategy for Analyzing Qualitative Data Using ChatGPT. Preprint.

Owoahene Acheampong, K., & Nyaaba, M. (2024). Review of Qualitative Research in the Era of Generative Artificial Intelligence. *Review of Qualitative Research in the Era of Generative Artificial Intelligence* (January 7, 2024).

Annicha L. W. Kristensen

Navigering i magtdynamikker i kvalitativ forskning

Annicha L. W. Kristensen, Ph.d.-studerende, Psykologisk Institut, Aarhus Universitet

Det igangværende studie belyser den kvalitative forskers udfordringer ved at skulle navigere i magtdynamikker mellem deres deltagere. Studiets formål er at undersøge oplevelsen af Douglas McGregors (1960) Teori X og Teori Y fra både et leder- og medarbejderperspektiv. Kort sagt, er Teori X og Teori Y to typer af menneskesyn, som en leder kan have om deres medarbejdere. Studiet udføres gennem seks måneders deltagerobservation hos to danske organisationer, hvor forskeren vil indgå i både leder- og medarbejderpraksisser. Derudover gennemføres semistrukturerede interviews med ledere og medarbejdere.

Der sættes fokus på metodiske og etiske udfordringer ved at navigere mellem ledere og medarbejdere, hvor deres magtrelation er et centralt omdrejningspunkt i studiet. Dette kan skabe etiske problemstillinger med at sikre, at undersøgelsen ikke påvirker disse gruppers relationer negativt. Forskningen belyser desuden, hvordan relationen mellem forskeren og de to grupper balanceres og formes og hvilke implikationer dette har for dataindsamling og analyse.

Lea Lund

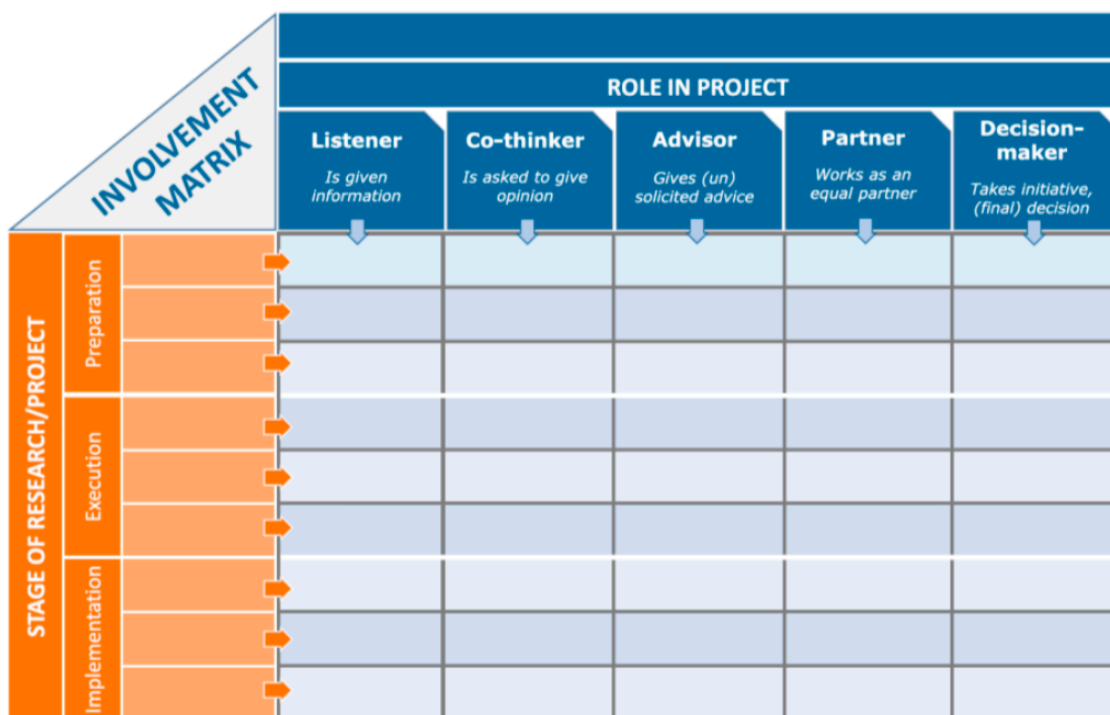
Når deltagerperspektivet sikrer relevans kvalificeres empirisk forskning. Et studie i meningsfuld inddragelse af pårørende til prostatakræfttramte under hospitalskonsultationer

Lea Lund, Seniorforsker ved Center for Fælles Beslutningstagning, Sygehus Lillebælt, Syddansk Universitetshospital, Vejle. Lektor ved Institut for Regional Sundhedsforskning, Syddansk Universitet, Odense.

Mads Schall Holberg, Formand for Patient Pårørende Rådet (PPR) Sygehus Lillebælt, Syddansk Universitetshospital, Vejle. Lokal formand for Prostata Patient foreningen (PROPA), Vejle.

Patienter har ofte pårørende med til konsultationerne på hospitalet, men de pårørende føler sig sjældent inddraget i beslutninger om behandling på en meningsfuld måde. Det empiriske studie 'Pårørende eller påhæng?' fokuserer på beslutningsanledninger i konsultationer med prostataramte. Studiet udforsker pårørendes, patienters, lægers og sygeplejerskers opfattelse af pårørendes meningsfulde inddragelse i beslutningsanledninger. Studiet følger en aktionslæringsproces vha. kvalitative data (nov. 2023 – april 2024, N=72), der på fænomenologisk vis indfanger erfaringer fra beslutningsanledninger.

Studiets deltagerperspektiv har sikret en høj grad af relevans hos prostataramte, pårørende og sundhedsprofessionelle pga. Mads S. Holbergs engagement. Holberg deltager som styregruppemedlem og informant. Med afsæt i hans egne sygdomsoplevelser og via indsigter fra PROPA og PPR, har han haft hele spektret af roller: 'lyttende', 'medtænkende', 'rådgivende', 'partner' og 'beslutningstager' (fig.1) og har derved kvalificeret den empiriske forskning. Holbergs deltagerperspektiv i alle tre stadier: 'forberedelse', 'udførelse' og 'implementering' danner præcedens for videre forskningsdesigns (fig.1).

Smits DW, Van Meeteren K, Klem M, Asem M, Ketelaar M. Designing a tool to support patient and public involvement in research projects: The Involvement Matrix. Res Involv Engagem. 2020;6(1):1–7.

Marie Rytter Møller

Elever som trivselsforskere?

Marie Rytter Møller, Ph.d-stipendiat (AAU psykologi/UCN læreruddannelsen)

Folkeskolens *nationale trivselsmåling* har et dobbelt sigte: Nationalt, at indhente trivselsdata; lokalt, at fungere som værktøj til trivselsfremme. Det fremgår af information til eleverne, at de gennem målingen kan bidrage til forandringer.

Det forbinder sig til to spørgsmål:

- 1) Oplever eleverne, at den stemme de får tildelt, er en stemme, der lyttes til og handles efter?
- 2) Målingen er tænkt til at *indhente* viden om elevers trivsel. Men på hvilke måder kan metoden *påvirke* elevernes (forståelse af) trivsel?

Spørgsmålene lægger op til en potentiel kritik: At der ikke er taget højde for implikationerne ved standardiserede trivselsmålinger til børn. Disse mulige implikationer undersøges gennem inddragelse af elevperspektiver i projektet: *Den nationale trivselsmåling som praksisredskab*. Men tilgangen kan have lignende implikationer. For oplever eleverne at de bliver hørt i processen? Og hvordan påvirkes deres forståelse af trivsel af, at jeg beder dem forholde sig til begrebet og målingen?

Oplægget har afsæt i et forløb i to 6.- klasser i foråret 2025. Jeg reflekterer over design og forløb med fokus på, hvorvidt og hvordan, der tages hensyn til ovennævnte dilemma.

Klaus Nielsen

Adgang og erkendelsesprocesser i kvalitative forskning

Når man som kvalitativ forsker bruger et feltforskningsdesign, så består en del af forskningsarbejdet i at få adgang til den praksis, som man ønsker at undersøge. Kampen med at få adgang fører ofte til frustrationer, som ofte deles med kollegaer, men adgangsprocessen bliver sjældent gjort til genstand for refleksioner, der peger i retning af undersøgelsens resultater og indhold. I dette oplæg vil jeg argumentere for, at det er vigtigt systematisk at analysere adgangsprocessen ind i undersøgelsens erkendelseshorisont. Jeg vil argumentere for at adgangsprocessen former den forståelse vi får af den praksis vi undersøger. Med udgangspunkt i egen forskning vil jeg give eksempler på, hvordan adgangsprocessen har formet de resultater, som kom ud af forskningsprojekterne. Oplægget vil tematisere hvilken betydning det har for forskningsproces og resultater, hvordan og af hvem man får adgang til en given praksis, hvilke rum får man adgang til, hvem der åbner sin dør for en som forsker, og hvilken betydning det har,

at der er andre, der lukker døren. Teoretisk er oplægget inspireret af Lave og Wengers overvejelser af forholdet mellem læring og adgang i praksis (1991).

Julie Nørgaard

Social sensibilitet i feltarbejde

Jeg takker produktionsmedarbejderen Marco for interviewet og slukker optageren. Der er 5 sekunders stilhed mellem os. Marco: "Hvad ser du egentlig heroppe fra, ser du noget andet?" (feltnoter, feb. 2023)

Dette oplæg deler erfaringer fra tre måneders feltarbejde hos en dansk pakkevirksomhed, som en del af et Ph.d.-projekt om kreativitet i arbejdslivet. I pakketerminalen blev empiriske fund gjort baseret på den sociale sensibilitet (Nørgaard & Tanggaard 2023), jeg som feltforsker udviste sammen med produktionsmedarbejderne, og som de viste mig undervejs i feltarbejdet. Og hvad vil det så sige at udvise social sensibilitet? Det handler om at læne sig mod hinanden og lade noget opstå derfra. Feltarbejdet skal "give mere tilbage, end vi modtog af det pædagogiske og etnografiske." (Madsen 2018: 95). Oplægget deler eksempler fra feltarbejdet og viser, hvordan short-term-ethnography kan være karakteriseret af både intensitet og empati (Pink og Morgan 2013).

Referencer:

Ambrosius Madsen, U., Ambrosius Madsen, U., & Ambrosius Madsen, U. (2018). *Baudrillard og pædagogik: fatal etnografi*. (1. udgave. 1. oplag.). Hans Reitzel.

Mayoni Norgaard J., Tanggaard L. (2024): A new position: Creativity as ecological responsiveness. The sociomateriality of creativity – reviewed. *Culture and Psychology*, 30 (4) , pp. 1017-1040.

Pink, S. and Morgan, J. (2013), Short-Term Ethnography: Intense Routes to Knowing. *Symbolic Interaction*, 36: 351-361. <https://doi.org/10.1002/symb.66>

Mimi Petersen

Veje til transformativ deltagelse i internationale kontekster

Mimi Petersen, Lektor, Ph.d. Københavns Professionshøjskole, Socialrådgiveruddannelsen, Institut for Socialrådgiveruddannelsen, Det Pædagogiske og Samfundsfaglige Fakultet

Baseret på casestudier fra Brasilien, Danmark, Israel, Norge og Nicaragua præsenterer jeg i mit oplæg, hvordan transformativ deltagelse kan finde sted inden for børne- og ungeområdet. Transformativ deltagelse indebærer, at børn og unge som aktive medforskere træffer meningsfulde valg, udvikler handlekraft og oplever, at de gør en reel forskel i deres liv og samfund (Kabeer, 2005; Shier, 2001).

Præsentationen viser, hvordan børn agerer som forandringsagenter i forskning og praksisudvikling, støttet af transformativ juridiske, politiske og faglige rammer samt følelsesmæssig, økonomisk og praktisk støtte. Casestudierne understreger, at omsorgsfulde og respektfulde relationer samt kreative metoder som livshistoriebøger, visuelle udtryk og legende tilgange fremmer børns deltagelse og skaber inkluderende forskningssamarbejder.

Jeg reflekterer over centrale etiske udfordringer, herunder risikoen for eksklusion gennem ukritisk brug af "sårbarhed," og fremhæver, hvordan kvalitetskriterier for medforskning styrker børns stemme, handlekraft og demokratiske processer i både forskning og praksis.

Nøgleord: Transformativ deltagelse, Børn og unge, medforskning, inklusion

Sabina Pultz

Erfaringer med (u)værdighed: hvordan vi arbejder med og ikke på arbejdsløse?

I et etnografisk forskningsprojekt, INDIGMA, undersøger vi arbejdsløses erfaringer med (u)værdighed i udkantssområder i Danmark, Frankrig og USA. Arbejdsløshed inviterer ofte en usikkerhed ind; både i forhold til fremtiden og i forhold til hvad man egentlig er værd som menneske, når man ikke arbejder. Hvordan forhandler man (u)værdighed fra den position?

Projektets ethos er at arbejde *med* de arbejdsløse, fremfor på dem, og til det formål anvender vi følgeforskning samt foto interviews. Vores medforskere er marginaliseret både på arbejdsmarkedet og i geografisk forstand; og er således positioneret fjernt fra enhver let adgang til anerkendelse i samfundet. På tværs af landene er særligt det lønnede arbejde en kilde til værdighed. Men hvad lærer vi om at udforske (u)værdighedserfaringer med mennesker, der er marginaliseret i dobbeltforstand?

I præsentationen diskuterer jeg, hvordan disse metoder er veludviklede i forhold til at adressere situerede kampe og til at bidrage med sanselig viden om, hvordan (u)værdighed erfares og forhandles set fra de arbejdsløses egne perspektiver. Undersøgelser af værdighed er ofte domineret af lingvistisk tunge tilgange, men ved at anvende teori og metoder, der muliggør en undersøgelse af affektive og nonverbale dimensioner af værdighed, nuancerer vi forståelsen af værdighed samt bidrager til viden om, hvordan vi kan bruge medforskning som en måde at invitere mere kropslige og affektive betragtninger ind i arbejdet.

Cecilie Lund Ramsing

Medforskere som aktive deltagere i samskabelsen af viden - Et case-eksempel fra kreativ skrivegruppe

Hvordan kan medforskere bidrage til kvalitetssikring af forskning ved at sikre deres deltagelse i en fælles vidensproduktion? Oplægget tager udgangspunkt i mit speciale, som var en del af et forskningsprojekt med Morten Nissen, DPU, omhandlende kreative skrivegrupper for unge rusmiddelbrugere. Udover os to forskere deltog seks unge, en faglig leder og en forfatter, som medforskere. Jeg vil i mit oplæg vise, hvordan jeg brugte skrivegruppens tekstform – digte – i analyseprocessen, for at sikre bedre deltagelsesmuligheder for medforskerne. Idéen er, og var, at digte var en velkendt tekstform for medforskerne i projektet, qua deres deltagelse i skrivegruppen, hvilket ville øge deres muligheder for at give feedback og deltage aktivt i analyserne. Morten Nissen fremlagde sine analyser i en mere akademisk form, 12 sider langt med akademiske referencer til teoretiske begreber. Jeg vil derfor diskutere betydninger, muligheder og begrænsninger i medforskernes deltagelsesmuligheder ved de to forskellige måder at fremstille og samskabe viden med dem på.

Maja Røn-Larsen & Charlotte Højholt

Praksisforskning om 'situeret ulighed' – om at åbne "ulighedens sorte boks"

Vores senere praksisforskningsprojekter udforsker 'situeret ulighed' på tværs af børnelivets forskellige institutionelle sammenhænge – dvs. institutionelle betingelser og sociale dynamikker i hverdagslivet, der er en del af ulighedsskabende processer i praksis.

Vores udgangspunkt er, at en sådan udforskning må ske i nært samarbejde med medforskere – dvs. de forskellige mennesker, der befolker den praksis, vi ønsker at vide mere om. Medforskerne er i den sammenhæng ikke 'objekter' for undersøgelse, intervention eller udvikling, men er involveret i processen med at udforske fælles problemer. Forskningsprocessen må derfor ses som en gensidig læringsproces, der både skaber muligheder for praksisudvikling, viden og teoretisk udvikling.

Med udgangspunkt i projekterne, diskuterer vi, hvordan psykologisk praksisforskning med forskellige deltagere, hver med forskellige positioner og perspektiver kan bidrage med indsigt i et felts konflikter og historiske modsætninger og derigennem også med viden om, hvad et problem kan *hænge sammen* med i hverdagslivets sociale praksis - hvordan vi på baggrund af kvalitativ udforskning og samarbejde med mange forskellige medforskere involveret i et felt kan foretage situerede generaliseringer netop om sammenhænge i det sociale liv.

Ernst Schraube

ChatGPT's verdensløshed: Videnskab som et kollaborativt engagement med verden

Ernst Schraube, Roskilde Universitet, schraube@ruc.dk

Kvalitativ videnskab er et kollaborativt engagement *med* verden og udfolder sig i dialog med sig selv, med andre og med forskningsgenstand. Hvad betyder det, når en ny form for dialog bliver en del af kvalitative forskningspraksis, en dialog ikke kun med mennesker, men med en maskine? I dag bruger forskere, herunder kvalitative forskere, i stigende grad generative AI-systemer i deres videnskabelse, ikke kun til praktiske, operative, men også til kreative, indholdsrelaterede aktiviteter. Som forskere er vi i dialog med et system, der digitalt genererer svar. Det er dog ikke klart, om disse svar faktisk er meningsfulde og vidende udsagn eller snarere bare ordstreng, der er ligeglade med sandt eller falsk eller nogen forbindelse til virkeligheden og verden. Hvordan transformerer ChatGPT forskningsdialoger og den måde, vi udvikler viden på? Hvordan kan man forstå de svar, som maskinen giver, og hvordan genereres de? Med udgangspunkt i et situeret vidensbegreb analyserer indlægget den særlige karakter af dialog med ChatGPT og dens muligheder og begrænsninger for kvalitativ videnskabelse som en verdensengagerende praksis.

Lauge Neimann Skov

Fortællinger om at overkomme, undergrave og acceptere barrierer for medforskning: En analyse af diabetesforskeres erfaringer

Ph.d.-studerende på Københavns Universitet og Steno Diabetes Center Copenhagen

Baggrund: Medforskning er udfordrende. For at forstå og håndtere udfordringerne identificerer forskere såkaldte barrierer og facilitatorer for medforskning.

Styrken ved sådanne analyser, særligt i forbindelse med medforskning, er, at begrebsapparatet og resultaterne er alment forståelige. Svagheden er, at de kun antyder noget 'godt' og 'dårligt' for medforskning. For eksempel at omkostninger er en barriere og økonomiske midler en facilitator – oftest to sider af samme manglende mønt.

Formål: At udvikle og demonstrere en narrativ barriereanalyse, der udfolder mere brugbare og fortsat forståelige indsigter om barrierer for medforskning.

Metode: Forskere, der har erfaring med medforskning, bliver interviewet af undertegnede i foråret 2025. Forskerne rekrutteres fra Steno Diabetes Center Copenhagen. Herved samles empiri fra én

organisation og ét sygdomsområde men fra flere forskningsdiscipliner. Analysen tager udgangspunkt i Polkinghorne's idé om 'narrative konfigurationer'. Målet er at samle fortællinger om, hvordan barrierer for medforskning bliver overkommet, undergravet, accepteret eller på anden vis håndteret.

Fund: En foreløbig analyse kan fremlægges til konferencen i maj.

Mogens Sparre

Anvendelse af Participatory Action Research og Fremtidsværksted 2.0 til skabelse af rum og mulighed for horisontsammensmeltinger om Phronesis og nye intersubjektive erkendelser.

Associate Professor, PhD. Mogens Sparre, Aalborg University. <https://orcid.org/0000-0002-6299-7366>

Dette abstract bygger på 4 kvalitative casestudier (Flyvbjerg 2020), hvor den fælles teoretiske platform er Participatory Action Research (PAR), med rødder i hermeneutikkens og fænomenologiens grundlæggende principper om meningskabelse og forståelse, som igen er grundlæggende i menneskelige relationer og intersubjektive meningskonstruktioner (Sparre 2016; Hansen 2017). I de fire cases er der lagt vægt på den lokale sammenhæng og på de sociale og sproglige konstruktioner af virkeligheden, og med en åbenhed over for kvalitativ forskelligartethed og over for mangfoldigheden af betydninger i lokale sammenhænge (Kvale 1997:51-52).

Sammen med et nyt metodologisk perspektiv på den velafprøvede og anerkendte faciliteringsform/forandringstilgang, kaldet fremtidsværkstedet (Jungk & Müllert 1981) har vi fokuseret på at skabe nye intersubjektive bevidstheder om essentielle fænomener som f.eks. elementer af organisatoriske spørgsmål (Sparre 2024) og organisationskultur (Sparre og Boje 2020, Sparre 2016). For Jungk og Müllert var formålet med *Fremtidsværkstedet* at skabe et frirum hvor borgere i fællesskab kunne bestræbe sig på at beskrive mulige og umulige fremtider, og at undersøge mulighederne for at virkeliggøre nogle af disse udkast til at forbedre deres hverdagsliv.

Medarbejder
Indkøb
Salg
Service & Support
Produktion
IT

Medarbejder
Medarbejder
Medarbejder
Medarbejder
Medarbejder
Medarbejder

MEDFORSKER I

Why Fordi du gerne vil udvide dine kompetencer og gerne vil have en aktiv indflydelse på skabelsen af en forandret kultur i Frederikshavn. Fordi du brænder for at blive en bedre leder.

Who Du skal være en leder i Frederikshavn, som anser viden og læring som en vigtig bestanddel i dit liv. Du tror på livslang læring og søger proaktivt at ændre på de ting du kan ændre på.

How Du vil blive involveret og aktiveret i udviklingen af ledergruppen i Frederikshavn. Du skal sammen med dine kollegaer medvirke til at indsamle og skabe ny viden. Du skal bidrage til at gennemføre forandringsprojekter og du skal medvirke i en forankring i igangsatte processer.

Interesseret?
Send en begrundet ansøgning på max 1 A4 side.

Omdrejningspunktet, at skabe en ægte frivillig, demokratisk og aktiv deltagelse har været afgørende i alle fire cases. Som et eksempel på frivillighed, skulle deltagerne i en af casene, respondere på et internt stillingsopslag på organisationens intranet, og man skulle søge og begrunde sin deltagelse. I ansøgningen var det understreget, at man kunne forvente at deltagelsen ville betyde en væsentlig indgriben i ens fritid. For at få en balance i dette 'bytteforhold' blev deltagerne stillet en personlig udvikling i udsigt.

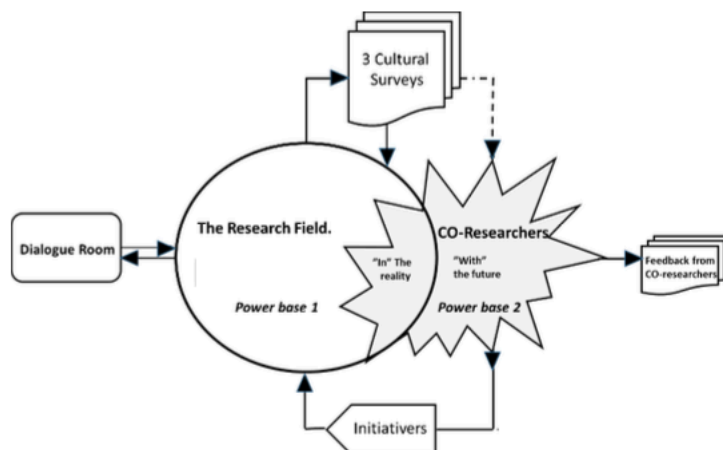
Interessen for at deltage i casen, var langt større end forventet, så vi måtte derfor oprette to grupper af medforskere, som efterfølgende navngav sig selv som;

KULTURBESTYRELSEN

I denne gruppe var alle ledere og mellemledere med mere eller mindre budgetansvar.

DE UNGE VILDE

I denne gruppe var alle unge under 35 og med lidt eller slet ingen budgetansvar.

Figur 1 Illustration af elementerne I feltet (Sparre 2020)

Det er også værd at bemærke, og sikre sig, at 'Medforskerne' ikke har meldt sig til projektet af 'forkerte' grunde. Af forkerte grunde kunne man f.eks. tænke sig, at nogle kunne tro, at det ville være primært karrierefremmende at deltage, og det modsatte hvis man undlod at ville deltage. Med øverste ledelse som en tydelig sponsor for projektet var denne risiko reel. Kan man være frivillig deltager i et forløb, hvor man har fået et 'mafiatilbud' om at deltage? (Kristiansen & Bloch-Poulsen 2011).

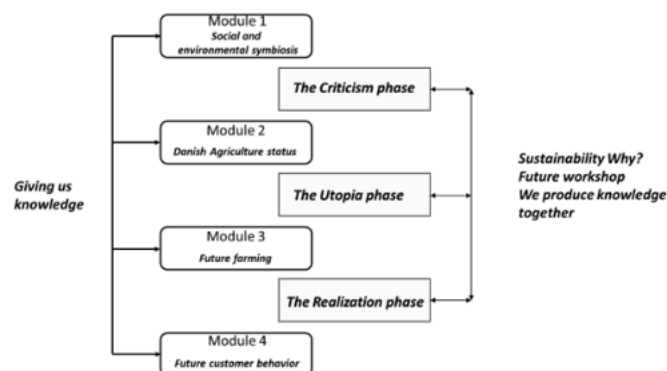
Når vi arbejder med 'Medforskere' ude i organisationer må/skal vi forholde os til, at

'Medforskerne' som ofte har en daglig drift der også skal passes, sidestillet med at de også indgår i rollen som medforskere. Dette betyder i praksis, at de ofte må skifte ud og ind af forskellige magtrelationer og frihedsgrader (Sparre 2020; Sparre 2015). Da der ofte er sammenfald mellem deltagerne i og uden for organisationen, kan det betyde, at ens leder er leder i den ene kontekst, men 'Medforsker' kollega i den anden kontekst. Denne problemstilling er nok ikke en reel mulighed, hvis der ikke er en tilpas psykologisk tryghed (Edmondson 2020) der gør det realistisk. Selv om det er tilfældet er dette en problemstilling som skal have fokus. I aktionsforsknings litteraturen henvises der ofte til Skjervheims (Skjervheim 1957) skelnen mellem at være reel deltager, forsøgskanin, eller at være tilskuer som forsker. Dette, kun at være tilskuer, rummer nogle etiske problemer ifølge Skjervheim, som mener at forståelse af en mening kun er mulig, eller interessant, hvis den der skal forstå den anden, også ser sig selv i et fællesskab med den anden. I en PAR proces antager vi, at handling udvikler sig i fællesskaber, og at vi tager højde for spørgsmål og emner, der er væsentlige for dem, der deltager som medforskere (Reason og Bradbury 2008:1). Ved indlevelse og aktiv væren i organisationen forsøges at skabe fælles meningsdannelser og påvirke de eksisterende meningsprovinser (Schutz 2005:111). Vi er sammen ude i 'Det sumpede lavland' hvor problemer er rodet, forvirrende og medlemmerne ofte er ude af stand til at se deres løsninger (Schön 1995). Figur 1, viser hvordan vi har illustreret feltet med magtbaser, dialogrum, analyser og handlinger. Der skelnes ikke kun mellem medforskere og forsker, - det skelnes også mellem at arbejde "I" organisationen eller arbejde "Med" organisationen, - og med dette de forskellige magtbaser.

FREMTIDSVÆRKSTEDET 2.0

I 2020 udgav Lektor Mogens Sparre og Professor David Boje, Aalborg Universitet, den prisbelønnede artikel *'Utilizing Participative Action Research With Storytelling Interventions to Create Sustainability in Danish Farming'* i den amerikanske *Organization Development Journal*, hvor de med udgangspunkt i Jungk og Müllerts model, lancerer en ny, revideret model for anvendelse af Fremtidsværksteder i organisationer.

Fremtidsværkstedet har sin herkomst i den kritisk-utopiske aktionsforskning (Jungk og Müllert 1981) og har, som sin væsentligste ambition, at fremme den demokratiske og kritiske deltagelse, ved at forsøge at etablere dette frirum til eksperimentel nytænkning, hvorved der kan skabes et tættere samspil mellem de mange forskellige videns former der ofte er i spil ude i den komplekse praksis, nemlig; *Techne*, *Phronesis* og *Episteme*. Sociolog og professor Kurt Aagaard, fremførte i sin tid, at aktionsforskningens mål må være at skabe et socialt og magtfrit frirum, altså et beskyttet fællesskab hvor fantasien sættes løs og som tillader handlinger, der i hverdagen ofte ville blive undertrykt. "Sociale eksperimenter er med andre ord beskyttede frirum, der forbereder mulige radikale samfundsforandringer" (Aagaard 2004: 530).

Figur 2. Sparre & Boje's Fremtidsværksted, 2020

Vi har i flere projekter anvendt den nye version af Fremtidsværkstedet, hvor vi tilføjer elementer hvor vi 'poder' feltet med input omhandlende et fokusområde (Hansen 2017).

I figur 2, er der vist et projekt hvor vi 'podede' medforskerne med data om 'morgendagens vilkår' for landbrugsdrift i Danmark og forventet kundeadfærd i fremtiden. På denne måde skabte vi nye erkendelser i feltet, samtidig med at vi kombinerede deltagernes *Techne*, *Phronesis* og *Episteme*.

AFSLUTNING

Professor Knud Illeris (2006) er citeret for, at man ikke kan undslå sig læring, når man arbejder sammen, så når vi arbejder sammen, i aktionsforskningsprojekter, skabes der sproglige horisontsammensmeltninger (Gadamer 2007) og processerne heri fremmer den intersubjektive oplevede virkelighed (Sparre og Andersen 2025).

Dette abstract inkluderer erfaringer fra 4 cases;

Case 1: Fremtidsværkstedet som et middel til et bedre samarbejde, på tværs af landegrænser.

Case 2: Fremtidsværkstedet som en 'Evalueringsproces'

Case 3: Fremtidsværkstedet som en 'Strategiproces'

Case 4: Projekt om kultur, ledelse og magt i et aktionsforskningsperspektiv

Keywords: Participatory action research, fremtidsværksted, medforskere, dialogproces, kvalitative analyser, organisationskultur, filosofisk hermeneutik og fænomenologi.

Litteratur

Aagaard K.N. (2009) Aktionsforskningens videnskabsteori. Kapitel i Videnskabsteori i samfundsvidenskaberne. 2. udgave 4 oplag. (S 517-544). Roskilde Universitetsforlag.

Edmondson A. (2020). Den frygtløse organisation. Djøf forlag, 2020.

Flyvbjerg, B. (2020). Fem misforståelser om casestudiet. I Brinkmann, & Tanggaard (Red.), Kvalitative metoder. Hans Reitzels Forlag

Gadamer H.G. (2007) Sandhed & Metode. Academica

Hansen, F. T., (2017). Dialogisk aktionsforskning: i et praksisnært perspektiv. Alrø, H. & Hansen, F. T. (red.). Aalborg: Aalborg Universitetsforlag, s. 9

Illeris, K. (2015) Læring. Samfundslitteratur

Jungk R. & Müllert, N.R. (1998) Håndbog i fremtidsværksteder. På dansk udgivet af Politisk Revy

Kristiansen M. & Bloch-Poulsen J. (2011) Participation som magtmekanisme - mellem constraint og empowerment i organisatorisk (inter)aktionsforskning
Kvale, S. (1997) En introduktion til det kvalitative forskningsinterview. Hans Reitzels Forlag.

Reason, P. & Bradbury, H. (2008) The SAGE Handbook af Action Research. Second Edition

Schutz, A. (2005). Hverdagslivets sociologi. Hans Reitzels Forlag

Schön, D. A (1995) The new scholarship requires a new epistemology Change,

Skjervheim, H. (1957) Deltager og tilskuer. Oslo Universitet

Sparre, M. & Andersen, M. R. F. (2025), Intersubjektivitet og læring i en organisatorisk kontekst i Organisatorisk læring og forandring: Individuer, grupper og processer. Nørlem, J., Klee, N. & Rahbæk Finderup Andersen, M. (red.). Frederiksberg C: Samfundslitteratur, 18 s.

Sparre, M. (2020). Utilizing Participatory Action Research to Change Perception About Organizational Culture From Knowledge Consumption to Knowledge Creation. *Sage Open*, 10(1), 1-9.

Sparre, M. & Boje, D. M. (2020), Utilizing Participative Action Research With Storytelling Interventions to Create Sustainability in Danish Farming. I *Leadership & Organization Development Journal*. 38, 4, s. 41-54 13 s.

Sparre, M., (2020) Individuel læring i aktionsforskning i *Aktionsforskning i et læringsperspektiv*. Jensen, J. B., Frimann, S. & Sunesen, (red.). Hans Reitzels Forlag, s. 169-195

Sparre M. (2016). Kultur er noget vi giver til hinanden. Aalborg Universitetsforlag.

Sparre, M. (2015). Hvor kommer usikkerheden og frygten fra? I F. Hertel, & M. Fast (red.), *Ledelsesfilosofi og praksis: Dilemmaer og paradokser* (1 udg., s. 135-156). Aalborg Universitetsforlag.

Rebekka Sylvest-Berg, Julie Lund Jensen & Isabella Vagtholm

(Ud)fordringer i arbejdet med at sætte unges perspektiver i forgrunden for tre (med)forskningsprojekter

Rebekka Sylvest-Berg, ph.d.-stipendiat, IMT, RUC, Julie Lund Jensen, ph.d.-stipendiat, IMT, RUC & Isabella Vagtholm, ph.d.-stipendiat, ISE, RUC.

Følgende oplæg tager afsæt i tre igangværende ph.d.-projekter der, fra forskellige forskningstraditioner, -felter og -tematikker, arbejder med en fælles bestræbelse om at sætte unges perspektiver i forgrunden i vores (med)forskning. Vi tager udgangspunkt i erfaringer på tværs af vores projekter ved at præsentere konkrete (ud)fordringer i at arbejde involverende og på måder, der opleves relevant og meningsfuldt i unges hverdagsliv. Dette kalder på en mangfoldighed af kritiske refleksioner, hvoraf vi vil strukturere oplægget omkring følgende:

- Hvordan indebærer (med)forskning med unge en gensidig involvering, hvor også vi som forskere involveres i de unges hverdagsliv?
- Hvordan kalder samarbejdet med de unge på at arbejde fleksibelt med vores forskningsdesign og -metoder undervejs?

- Hvordan gør man sin involverende forskning relevant for unges hverdagsliv, som på samme tid er i konstant bevægelse?

Med afsæt i ovenstående vil vi åbne for en fælles refleksion om vores medforskningstilgange, og hvilken betydning det har for forsknings samarbejdet etableret med de unge.

Christiane Særkjær & Louise Ejgod Hansen

”Popcornene var det bedste!”

Christiane Særkjær, postdoc Aarhus Universitet (presenter) og Louise Ejgod Hansen, lektor, Aarhus Universitet

I dette paper undersøger vi metodiske tilgange ved at inddrage børn som medforskere i kvalitativ forskning, med særligt fokus på deres rolle på kulturinstitutioner. Med afsæt i begreber om relationel agens (Oswell 2013; Spyrou 2018), kulturelt medborgerskab (Delanty 2003) og partcipatorisk forskning (Christensen et al. 2016; Hansen og Louring 2017; Eriksson og Stage 2023; Hansen et al. 2023) udforsker vi, hvordan børns perspektiver kan integreres aktivt i forskningsprocessen.

Ved at inddrage børn i forskellige faser af forskningen – fra dataindsamling til analyse (Warming 2020) – søger vi ikke blot at styrke deres position som kulturelle medborgere, men også at udfordre mere ‘vokscentriske’ forskningsparadigmer. Vores metodologi omfatter kreative og inkluderende tilgange såsom børn-til-børn-interviews, produktion og analyse af tegninger samt faciliterede dialoger blandt børne-medforskerne.

I paperet diskuterer vi de potentialer og udfordringer, der opstår, når børn inddrages som medforskere, herunder spørgsmål om positionering, etiske fordringer og kvalitetskriterier i samarbejdet. Vi reflekterer desuden over, hvordan denne tilgang kan bidrage til en bredere debat om demokratisering af vidensproduktion og udvikling af forskningspraksisser, der anerkender børn som aktive medskabere af viden.

Baggrund

Paperet er baseret på forskningsprojektet *BØV – Børns møde med den nationale kulturarv*, som er et samarbejde mellem Aarhus Universitet, Statens Museum for Kunst, Nationalmuseet og Det Kongelige Teater. Projektet undersøger strategier og initiativer, som de tre institutioner anvender for at sikre børns ret til at møde kulturarv, samt hvordan dette opleves og opfattes set fra børnenes perspektiv.

Anne Vinther Søndergaard

Metodologisk fleksibilitet og etiske dilemmaer i forskning med unge pårørende i sorg

Anne Vinther Søndergaard, Ph.d. -studerende ved IMT, Roskilde Universitet

I Ph.d.-projektet "*Grieving without a coffin: Young relatives' experiences with pre-death grief*" diskuteres centrale metodiske og etiske refleksioner i arbejdet med at inddrage sårbare og ofte oversete stemmer i forskningen. Med fokus på at sikre, at unges perspektiver indfanges og dataindsamlingen forbliver tæt forbundet med deres levede liv, undersøges, hvordan unge kan inddrages som medforskere (Petersen & Ladefoged, 2020). Dette rejser spørgsmål om, hvordan sårbare unge bedst kan deltage uden at opleve yderligere belastning (Liamputtong, 2007), og hvordan forskningsprocessens rodede og uforudsigelige natur kan håndteres uden at reducere hverdagslivets kompleksitet. Oplægget inviterer til refleksion over, hvordan en adaptiv metodologisk tilgang (McArdle 2022) kan balancere (mis?)forhold mellem henholdsvis struktur og fleksibilitet samt empirisk robusthed og variation. Der stilles spørgsmål til, hvordan metoder som digital/visuel etnografi kan bidrage til at repræsentere deltageres stemmer på en autentisk og skånsom måde, og hvilken grad af medbestemmelse deltagerne skal – og ønsker - at have.

Laura Teglhøj

Baseret på interviews og deltagerobservationer fra forestillinger på aarhusianske gymnasier præsenterer oplægget den interaktive teatermetode, Forumteater, som et interessant etnografisk greb set fra et medforskningsperspektiv. Oplægget udfolder en række kvaliteter ved forumteater, som relaterer sig til samskabelse af viden, demokratisering af forskning, aktionsforskning og forskerens refleksivitet over egen positionering i forhold til informanterne og forskningens tematikker. Undervejs gives empiriske eksempler, som illustrerer og konkretiserer forumteater som etnografisk greb,

med refleksion over metodens relevans for kvalitativ forskning. Afslutningsvis diskuteres hvilke udfordringer og konfliktpunkter, der relaterer sig til de udvalgte, medforskningsrelaterede kvaliteter ved forumteater, som nuancering af og bidrag til debatten om medforskning.

Pernille Welent Sørensen & Livia Lund Ejdesgaard

Samskabelse og samtykke med børn i skolen: At blive i besværet

*Pernille Welent Sørensen, Ph.d.-Adjunkt, Center for Pædagogik, Professionshøjskolen Absalon.
Mail: pews@pha.dk*

Livia Lund Ejdesgaard, Videnskabelig Assistent, Institut for Design, Medier & Uddannelsesvidenskab, SDU. Mail: Livie@sdu.dk

EXPECT_Art, er et EU Horizon projekt, hvor forskere sammen med kunst- og kulturpartnere forsker community-baseret med børn.

Med afsæt i dekolonialt-, feministisk-, og nymaterialistisk tankegods (Abu-Loghod 2006, Haraway 2016, Barad 2007), kvalitative- og kunstbaserede metoder, undersøges børns kritiske kulturelle literacy og hvordan den genkendes af børn, forskere, pædagoger og lærere på to skoler i Danmark.

Vi præsenterer etiske dilemmaer fra feltarbejdet, som berører børns samtykke til deltagelse i projektet. Vi ser på, hvordan samtykke udformes, som en meningsfuld, bevægelig og etisk proces, med børn i skolen. Vi udfolder hhv. de institutionelle rammer med forældresamtykke, GDPR og aktiv skoledeltagelse, og børns hverdagslige, mikrosociologiske udtryk for vilje og modvilje til deltagelse. Vi sætter kritisk spørgsmålstejn ved, hvem der ender med at deltage i projektet og hvem der ikke gør, og diskuterer hvorvidt og hvordan kunstbaserede metoder kan forstyrre de gældende magtstrukturer og fremme mere inkluderende samtykke-praksisser. Projektet er relevant som en demokratiseringsbestræbelse for forskere, undervisere og praktikere, som arbejder med børn i udsatte positioner.

Mere info om Expect_Art: <https://www.expectart.eu/da/>

Litteratur:

Abu-Lughod, L. (2006). The debate about gender, religion, and rights: Thoughts of a Middle East anthropologist. *Pmla*, 121(5), 1621-1630.

Barad, K. (2007). Meeting the universe halfway: Quantum physics and the entanglement of matter and meaning. *Duke Up*.

Haraway, D. J. (2016). Staying with the trouble: Making kin in the Chthulucene. *In Staying with the Trouble*. Duke University Press.

Sebastian Balling Tobias-Renstrøm

Hvad gør man, når man er uenig med sin medforsker?

I dette oplæg vil jeg tage udgangspunkt i dilemmaet om, hvad man egentligt gør, hvis man er uenig med sin medforsker. Med udgangspunkt i diskussionerne af medforskerens status i den tysk-nordiske kritiske psykologi (Chimirri & Pedersen, 2019; Holzkamp, 1985; Holzkamp et al., 2013; Mørck & Nissen, 2005; Nissen, 2000, 2024) vil jeg udforske, hvordan vi forholder os til grundlæggende ontologiske og ideologiske uenigheder i vores samarbejde med vores medforskere. Med udgangspunkt i min egen forskning om hverdagslivet med ADHD, vil jeg søge at bringe diskussionerne af kritisk forskning som en art demokratiserende praksis (Chimirri & Pedersen, 2019; Kousholt, 2016) i dialog med dilemmaet om, hvordan man forholder sig til uenighed om, hvad der er på spil i det problem, man undersøger. Dette gøres igennem Hannah Arendts begreb om *visiting* (Matthiesen & Klitmøller, 2019). Jeg vil derudover argumentere for, at vores arbejde som forskere relativt til medforskerne netop også går ud på at være en bestemt stemme i en offentlig debat – en *pointe*, der er inspireret af tidsdiagnosens funktion i sociologien (Carleheden, 2024). Disse overvejelser vil både være metodologiske og teoretiske.

Mustafa Kemal Topal

At være mand i feministiske studier og i farligt feltarbejde: Refleksioner over en etnografiske undersøgelse om kurdiske kvindekrigere

I denne præsentation vil jeg reflektere over min empiriske metode og den forskningsstrategi, der er udledt heraf i forbindelse med feltarbejdet til min ph.d. (2017-2020), Jeg redegør for min position som forsker og den intrahandling, der opstod mellem mit empiriske materiale og mig i en kontekst, som det at være en mandlig forsker i, hvad der betragtes som 'feministiske studier' og 'farligt feltarbejde'. Formålet med præsentationen er at reflekterer over nogle af de dilemmaer mandlige forskere møder i deres arbejde indenfor feministisk forskning og ved udførelsen af feltarbejde i krigsområder, der ofte indebærer en del risiko for forskers sikkerhed. Refleksionen vil påpege at resultater i det akademiske arbejde ikke er afhængige af forskerens biologiske køn, men af de magtforhold og intraaktioner der findes mellem forskeren og de menneskelige og

materielle faktorer, der eksisterer i undersøgelsesfeltet. Feltarbejde i krigsområder og i koloniale kontekster, indebærer potentielt set en risiko for forskerens sikkerhed, men forskerforpligtelsen må ikke lade til at universitetet får forskeren til at stoppe med at afdække sit undersøgelsesfelt.

Gry Tybjerg og Sofie Pedersen

Aktivismens etik i medforskning med unge?

Praksisforskning har et formål om ikke blot at fortolke, men gennem kritik af nogle overordnede betingelsesstrukturer og praksisudvikling at forandre fælles verdensforhold i samarbejde med medforskere. Forskningsformålet er på den måde i udgangspunktet aktivistisk. Ligeledes er subjekter i en kritisk psykologisk optik allerede aktivister i eget liv og i gang med kollektive udviklingsprocesser, fordi de handler og deltager i nogle strukturer, som de på samme tid også er med til at udvikle og forandre gennem deres deltagelse.

Spørgsmålet vi rejser, er, hvordan ungdomsforskningen udvikler aktivistisk medforskning med unge, der både peger ind i dette dialektiske forhold og bidrager til at *indgyde mod* til fælles forandring af verden?

Medforskning med unge handler om at udvikle en samarbejdsmetodologi, der tager udgangspunkt i at undersøge konkrete betingelser i de unges hverdagsliv, der begrænser deres agens. Dette samarbejde stiller forskerpositionen i udfordringer og dilemmaer, der fordrer bevægelighed, og som vi i oplægget diskuterer som *aktivismens etik*. Vi viser gennem empiriske eksempler fra unge uddannelseskontekster, hvordan forskere sammen med unge kan stille sig ydmygt, lærende og nysgerrigt til rådighed i udvikling af et fælles udforskningsrum. En sådan udviklingsproces argumenterer vi for både kan bidrage til kritisk almengørelse af konkrete hverdagslivsbetingelser og udgøre en aktivistisk og transcenderende proces, når de unge tager et engagement på sig. Gennem fælles engagement kan forskningsprocessen derfor både bidrage til at udvikle viden og udvikle transformativ kollektiv agens og mod i udvikling af indflydelsesmuligheder på eget og fælles liv.

Med et begreb om aktivismens etik diskuterer vi, *hvordan* forskere griber det kollektive engagement, der kan udvikles gennem forskningsprocessen uden at bestemme forandringens veje eller definere, hvad det aktivistiske skal handle om.

Sabrina Vitting-Seerup, Martin Grünfeld & Margrethe Møller

Mellem forskning, formidling og kunst: Transdisciplinær medskabelse i Zoo

Sabrina Vitting-Seerup, adjunkt i forskningsformidling, KU (corresponding og oplægsholder)

Martin Grünfeld, adjunkt i forskningsformidling, KU (oplægsholder)

Margrethe Møller, musiker i Magma Rea (oplægsholder)

Eimear Theresa Mc Loughlin, Tenure Track Adjunkt i Human-Animal Relations, AU

Nanna Nørgaard, Formidlingspecialist i Zoologisk Have København

Vi diskuterer inddragelsesprincipper med Zoo-formidleren, da en tone fylder isbjørneanlægget. Stilhed. Vi ser på vores sanger, der laver en ny tone, og lytter sammen til efterklngen. Pludselig hører vi en anden stemme, der fylder rummet på samme vis. Sangeren prøver igen - og der kommer svar igen, denne gang i form af børnestemmer. Vi har ikke behov for flere beviser.

Biodiversitetskrisen kan ikke adresseres inden for disciplinære tilgange alene, men udfordrer enhver grænsedragning mellem videnskab og samfund. Derfor er der brug for pluralistiske tilgange, der forener flere perspektiver - fx vha. medforskning. Med udgangspunkt i vores transdisciplinære samarbejde i Zoologisk Have København, der forener kunst, formidling og forskning, vil vi diskutere vores tilgange til medskabelse af forskning i og formidling af biodiversitet. Særligt interesserer vi os for, hvordan vores roller påvirkes i det transdisciplinære samarbejde: Hvad sker der med os og vores ekspertiser i samarbejdet? Og hvilke udfordringer er der ved at se det, der kommer ud af medforskningen, som hhv. forskning, kunst og formidling?

Wilma Walther-Hansen

Hvorfor smed Esther digtet i skraldespanden? Ethiske og æstetiske dimensioner af et medforskerperspektiv på skolefravær

Wilma Walther-Hansen, ph.d.-stipendiat, Institut for kommunikation og psykologi, AAU

Jeg ønsker at diskutere etiske implikationer i at analysere kvalitativt empirisk materiale gennem æstetisk refleksive flader i et medforskerperspektiv (Walther-Hansen, 2024). Denne opmærksomhed er fremkommet på baggrund af kunstbaserede analyser af empirisk materiale genereret gennem et ph.d.-projekt der udforsker barrierer og betingelser for skoletilhør i klassefællesskab og læringsmiljø. Oplægget baseres på et kvalitativt casestudie indeholdende første-persons-beskrivelser af erfaringer med skolefravær. Disse beskrivelser, i form af kvalitative interviews, er efterfølgende blevet analyseret gennem poetisering og illustrationer, som løbende er blevet diskuteret med medforskeren 'Esther'.

Walther-Hansen, W. (2024). Hvorfor smed Esther digtet i skraldespanden? Viden om forebyggelse af skolefravær gennem kvalitative og kunstbaserede analyser af elevperspektiver på barrierer og betingelser for skoletilhør. *Tidsskrift for Æstetik og Pædagogik*, 2(1).

Sophia Wathne

Sociale bevægelser og aktivister som kollegaer

Som akademikere er vi blevet trænet i at tage andre akademikeres arbejde seriøst og studere det med kritisk respekt. Det er åbenlyst for os, at når vi studerer og dissekerer vores kollegaers værker, så har vi ikke opfundet deres arbejde. To ting vi kan glemme når vi laver deltagende forskning med aktivister og sociale bevægelser. I denne artikel argumenterer jeg for at vi kan udfordre magthierarkierne i universitetets videns produktion, ved at se sociale bevægelser og aktivister som kollegaer. At se aktivister som kollegaer anerkender både at de skaber viden og teori og åbner for nye måder at arbejde sammen på der giver plads til kritisk dialog. Dette er selvfølgelig ikke en snupeagsløsning, og der er stadig mange strukturelle barrierer ift. at aktivisters bidrag til produktionen af viden og teori anerkendes: Der er fx etiske spørgsmål ift. kompensation, afsender, indflydelse før, under og efter projektet, og hvem der sætter målene for projektet. Artiklen tager udgangspunkt i mine erfaringer med et Participatory Action Research samarbejde med Kenyan Peasants League, og projektets styrke og mangler diskuteres.

Camilla Thorbøll Wæhrens

Autenticitet i kvalitativ forskning: betydning for praksisudvikling

Camilla Thorbøll Wæhrens, Gastroenheden, Hvidovre Hospital, Institutet for Mennesker og Teknologi, Roskilde Universitet.

Julie Jacoby Petersen Gastroenheden, Hvidovre Hospital.

Bodil Just Christensen, Biomedicinsk Institut, Københavns Universitet

Dorthe Greve Jørgensen Gastroenheden, Hvidovre Hospital

Inge Marie Poulsen Gastroenheden, Hvidovre Hospital.

Carsten Dirksen, Afdeling for Lunge-, Hormon- og Stofskiftesygdomme, Hvidovre Hospital, Institut for klinisk medicin, Københavns Universitet.

Ingrid Poulsen, Institutet for Mennesker og Teknologi, Roskilde Universitet, Klinisk forskningsafdeling, Hvidovre Hospital.

En ud af fem patienter der gennemgår en overvægtsoperation, oplever tilbagevenden til overvægt og nedsat livskvalitet. I et Phd-projekt med formålet at forbedre livskvaliteten blandt disse patienter, gennemføres bl.a. to kvalitative studier, heraf et interviewstudie, som skal danne udgangspunkt for et efterfølgende co-creation studie.

Interviewstudiet undersøger patienternes oplevelse af deres liv efter overvægtskirurgi samt identificerer adfærdsmønstre, karakteristika og omsorgsbehov efter operationen. I studiet indgår 16 patienter, der har gennemgået overvægtskirurgi. Foreløbige analyser viser, at patienterne oplever livet efter operation som en »ny måde at være i verden på« og at forskellige faktorer påvirker oplevelsen af livskvalitet i de første år efter operationen. Blandt de mest sårbare patienter viser analysen, at en personcentreret tilgang med fokus på hele mennesket fremfor alene det medicinske aspekt er afgørende for, om patienterne føler sig støttet og guidet til at mestre det levede liv som overvægtsopereret. Det er relevant at drøfte hvordan viden fra interview studier inkluderes bedst i co-creation processer samt hvorledes co-creation processer gøres autentiske.